Heydər Əliyev çağdaş kitabxana quruculuğunun banisidir

Azərbaycan xalqının böyük oğlu, türk dünyasının tanınmış lideri, ulu öndərimiz Heydər Əliyev bütün şüurlu ömrünü dünyalar qədər sevdiyi Azərbaycanın inkişafına, onun çiçəklənməsinə həsr etmişdir. Azərbaycanlı olduğu ilə həmişə fəxr edən ümummilli liderimiz iqtisadiyyatın, elmin, mədəniyyətin və sosial həyatımızın bütün sahələrində sürətli inkişafı təsbit edən kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsinin önləri olmuş və onun diqqət və qayğısı sayəsində müstəqil Azərbaycanın dünyanın inkişaf etmiş ölkələri sırasına çıxmasına əlverişli şərait yaranmışdır.

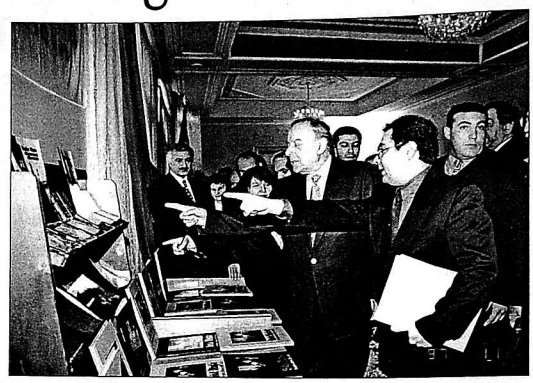

Bütün sahələrdə olduğu kimi mədəniyyət sahəsində də sürətli inkişaf və çiçəklənmə prosesi məhz Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrdə başlanmışdır. Ulu öndərimizin mədəniyyətimizə, mədəni dəyərlərimizə və mədəniyyət işçilərinə xüsusi diqqət və qayğısı danılmazdır. Müstəqil Azərbaycanda mədəni quruculuq işlərinin memarı olan Heydər Əliyev üçün bu sahə həmişə prioritet sahə olmuşdu. Bu gün biz fəxrlə qeyd edə bilərik ki, Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafına və mədəni sərvətlərimizin mühafizə olunaraq gələcək nəsillərə çatdırılmasına böyük diqqət və qayğı ilə yanaşan ulu öndərimiz Azərbaycanda çağdaş kitabxana quruculuğunun da banisidir. Tam məsuliyyətlə demək olar olar ki, müasir dövrdə böyük vüsət alan çağdaş kitabxana quruculuğunun özülü məhz 70-ci illərin əvvəllərində ulu öndərimiz birinci dəfə Azərbaycana rəhbərlik etməyə başladığı dövrdə qoyulmuşdur. Bu dövrdə bir sıra şəhərlərdə və rayon mərkəzlərində yeni kitabxana binalarının tikilməsi, respublika kitabxana şəbəkəsinin sürətli inkişafı, kitabxanaçı kadrların hazırlanması sahəsində səmərəli tədbirlərin həyata keçirilməsi, kitabxanaların maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində möhtəşəm işlərin görülməsi buna ayanı sübutdur.

Həmin dövrdə Azərbaycanda kitabxana binalarının məhz ayrı-ayrı xətxoz və sovxozların vəsaiti hesabına inşa olunması daha çox yayılmışdı və bu iş ulu öndərimizin şəxsi nəzarəti altında həyata keçirilirdi. Astarada, Bərdədə, Salyanda, Dəvəçidə, Qusarda, İsmayıllıda və respublikamızın digər şəhər və rayon mərkəzlərində rayon və şəhər mərkəzi kitabxanalarının yerləşdiyi müasir tipli binalar məhz həmin dövrdə tikilmişdir.

Azərbaycan dövrdə müstəqil Azərbaycanda kitabxana quruculuğunda mühüm amil olan mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemləri 70-ci illərdə təşkil olunmuşdur. 1974-cü ildə ulu öndərin imzaladığı qərəra əsasən yaradılan mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemləri həmin dövr üçün ən mütərəqqi bir iş üsulu idi və 70-80-ci illərdə Azərbaycanda kitabxana işinin inkişafında yeni bir mərhələ olmuşdur. Heydər Əliyevin iradəsi ilə respublikada bu çox vacib iş keçmiş SSRİ-də ən yerlərdə həyata keçirilmişdi. Bu gün mövcud olan Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin, Təhsil Nazirliyinin, AMEA-nın, həmkarlar ittifaqları təşkilatlarının kitabxana şəbəkələri məhz həmin dövrdə bitkin bir sistem kimi formalaşmışdır. İndi ölkəmizdə uğurla fəaliyyət göstərən mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemləri də məhz həmin dövrdə yaranmışdır.

Bu dövrdə respublikamızda kitabxana şəbəkələrinin inkişafı və formalaşması istiqamətində xeyli işlər görülmüş, ayrı-ayrı nazirliklərin kitabxana şəbəkələri formalaşmış, kənd kitabxana şəbəkəsi xeyli genişlənmişdir. Faktlara müracət etsək görərik ki, əgər 1970-ci ildə Azərbaycanda bütün idarə və sistemlərin kitabxana şəbəkəsinə cəmi 7,5 min kitabxana daxil idisə, 1981-ci ildə onların sayı 9 minə çatmışdı. Kitabxana fondlarının formalaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində kitabxana fondlarının həcmi də xeyli artaraq 1970-ci ildəki 54,3 min nüsxədən xeyli artaraq 1981-ci ildə 93,0 min nüsxəyə çatmışdı.

90-cı illərin əvvəllərində respublikada yaranan xaos və səriştəsizlik şəraitində Azərbaycan ərazisində kitabxanalar da böyük təhlükələrə üzləşmişdi. Elmin, mədəniyyətin inkişafında və mədəni sərvətlərimizin mühafizəsində buraxılmış səhvlər təbii ki, ölkə kitabxana şəbəkələrini də dağılmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qoymuşdu.

Məhz bu dövrdə ulu öndərimizin xalqın təbəbi ilə yenidən Azərbaycan rəhbərlik etməyə başlaması bütövlükdə elmimizi, mədəniyyətimizi tamamilə dağılmaqdan xilas etdiyi kimi, kitabxana şəbəkələrinin də məhvinin qarşısını almış oldu. Ulu öndərin qətiyyəti nəticəsində bir çox keçmiş sovet respublikalarından fərqli olaraq, Azərbaycanda kitabxana şəbəkələri nəinki dağıldı və ixtisara düşdü, aksinə qismən də olsa inkişaf etdi, möhkəmləndi, ən başlıcası isə onlar mühafizə olunaraq saxlanıldı.

Bu gün böyük fəxrlə demək olar ki, hazırda özünün sürətli və möhtəşəm yenidənquruculuq və modernləşmə dövrünü yaşayan M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının sürətli inkişafı konsepsiyasının əsası da 90-cı illərin ortalarında ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuşdur.

Ulu öndərimiz ikinci dəfə Azərbaycana rəhbərlik etməyə başladığı ilk illərdə yeni 1995-1997-ci illərdə 4 dəfə Milli Kitabxanaya baş çəkmişdir.

— 1995-ci ilin iyunun 3-də Azərbaycan Qadınları Milli Komitəsinin, Respublika "Kitab" Cəmiyyətinin və ABŞ-ın "Stark enterpraüz" firmasının təşəbbüsü ilə çap olunan "Vətən, dövlət, xalqa sədaqət andı" kitabının təqdimat mərasimində iştirak etmişdir.

— 1996-cı il mart ayının 5-də İsraildə çıxan "Heydər Əliyev: Siyasi portretin cizgiləri» kitabının təqdimat mərasimində iştirak etmişdir.

— 1997-ci il noyabrın 5-də "Azərbaycan qaçqınları» fotoalbomunun təqdimat mərasimində iştirak etmişdir.

— 1997-ci il noyabrın 20-də Amerikada nəşr edilən "Azərbaycan internesnı» jurnalının 5 illiyinə həsr olunmuş təqdimat mərasimində iştirak etmişdir.

Azərbaycan xalqının dünyaya baxış etdiyi dahi şəxsiyyətin bu kitabxanaya hər bir gəlişi bu möhtəşəm elm və mədəniyyət, ocağının inkişafında mühüm rol oynamış və onun gələcək inkişafı perspektivlərinin müəyyən olunmasında ən vacib amilə çevrilmişdir.

Belə ki, 1995-ci ilin iyununda "Vətənə, xalqa, dövlətə sədaqət andı» kitabının təqdimatı mərasimində iştirak etmək üçün M.F.Axundov adına Milli Kitabxanaya gələn ulu öndərimiz bu mədəniyyət məbədinin qayğıları ilə yaxından maraqlanmış və onun fondlarında köhnə nəşrlərin daha çoxluq təşkil etdiyini xüsusilə vurğulamışdır.

Bu amili nəzərə alan ulu öndərimiz Milli Kitabxanaya öz şəxsi kitabxanasından 400-ə qədər yeni kitab hədiyyə etmiş və hamını bu mədəniyyət məbədinə kömək etməyə çağırmışdır: "Mən indi kitabxanaya xeyli kitab bağışladım. Güman edirəm ki, bunlar fondda öz yerini tutacaqdır. Bunlar cəmiyyətimiz üçün çox gərəkli olan ayrı-ayrı mövzulara həsr edilmiş kitablardır. Bunlar mənim özümün deyil, müxtəlif müəlliflərin kitablarıdır və kitabxananın böyük xəzinəsində öz yerini tutarlar. Zənnimcə, gələcəkdə bu təşəbbüs də davam edə bilər. Elə imkanı olan ayrı-ayrı adamlar kitabxanaları zənginləşdirmək üçün yaqın ki, ona kitab bağışlayacaqlar".

Xalqımızın böyük oğlunun "Bu kitabxanaya kömək etmək hamının borcudur" kimi müdrik fikrinə diqqətlə yanaşan ölkəmizin ziyalıları, alimləri, yazıçı və şairləri bir-birinin ardınca Milli Kitabxanaya yeni-yeni kitab kolleksiyaları hədiyyə etməyə başladılar və tezlikle kitabxanamızın fondu əhəmiyyətli dərəcədə yeni kitablarla zənginləşməyə başladı.

Təkcə, 1995-ci ildə M.F.Axundov adına kitabxananın fonduna 11,5 min nüsxə yeni ədəbiyyat daxil olmuşdu. Milli Kitabxanaya öz şəxsi kitabxanasından kitablar hədiyyə edən müəlliflərdən xalq yazıçısı Elçinin, xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin, xalq yazıçısı Çingiz Abdullayevin, akademik Ziya Bünyadovun və digər yazıçı və şairlərimizin, alim və ziyalılarımızın adlarını çəkmək olar.

90-cı illərin ortalarında respublikamızın Dövlət büdcəsinin nə qədər məhdud olması, təbii ki, hamının xatirindədir və ciddi çətinliklərə baxmayaraq, Milli Kitabxananın problemlərinə böyük qayğı ilə yanaşan ulu öndərimiz ikinci dəfə bu kitabxanaya səfər edərkən bu elm ocağının ehtiyaclarını diqqətlə dinləyərək xarici ölkələrdə çap olunan ədəbiyyatın və dövrü mətbuatın alınması məqsədilə əlavə məqsədli vəsaitin ayrılmasını vaxtı hesab edərək yerindəcə Nazirlər Kabinetinə müvafiq göstəriş vermişdir.

Ulu öndərin bu göstərişinə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti müvafiq qərar qəbul etmiş və həmin ildən başlayaraq hər il M.F.Axundov adına kitabxanaya xarici ədəbiyyat və dövrü nəşrlər almaq üçün 5000 ABŞ dolları valyuta vəsaiti ayrılmışdır. O dövrün çətinliklərini yaşayan hər kəs 1995-1996-cı illərdə bu vəsaitin necə böyük bir məbləğ olduğunu daha yaxşı hiss edirlər. Müqayisə üçün bildirmək istəyirəm ki, o dövrdə heç həmin kitabxananın büdcəsi bütövlükdə 5000 ABŞ dolları qədər deyildi.

Ümummilli lideriniz Milli Kitabxanaya baş çəkərkən çox böyük nostalji hissləri yaşadığını söyləyərək və öz çıxışlarında Milli Kitabxananın fəaliyyətini yüksək qiymətləndirərək onu respublikamızın ən əhəmiyyətli mədəniyyət mərkəzlərindən biri hesab edirdi və burada çalışan insanların əməyini çox yüksək qiymətləndirirdi: "Bu gün biz buraya - Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət mərkəzlərindən biri olan Mirzə Fətəli Axundov adına Dövlət Kitabxanasına gəlmişik. Mən vaxtilə bu kitabxanaya dəfələrlə gəlmişəm. Amma bu gün kitabxananın astanasından keçərkən çox böyük hörmət və ehtiram hissi duyuram. Bu kitabxanaya, burada çalışan insanlara hörmət və ehtiramımı bildirmək istəyirəm".

Ulu öndərin kitabxana işinə hədsiz qayğısının ən bariz nümunəsi 1998-ci ildə Milli Məclis tərəfindən qəbul olunmuş "Kitabxana işi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu olmuşdur. Bütövlükdə Azərbaycanda kitabxana quruculuğu tarixində tamamilə yeni bir mərhələ olan bu qanun müstəqil Azərbaycanda kitabxana qanunvericiliyinin və dövrü mətbuatın alınması məqsədilə əlavə məqsədli vəsaitin ayrılmasını vaxtı hesab edərək yerindəcə Nazirlər Kabinetinə müvafiq göstəriş vermişdir.

MDB ölkələrində kitabxana işinə dair qəbul olunan qanunlar içərisində ən mükəmməl qanunlardan biri olan Azərbaycan Respublikasının "Kitabxana işi haqqında» Qanunu Dövlət Kitabxana Şəbəkəsinin formalaşdırılması, kitabxana sahəsinə dair normativ-hüquqi bazanın yaradılmasında, kitabxana işçilərinin sosial müdafiəsinin möhkəmləndirilməsində mühüm rol oynamışdır.

Ulu öndərin imzası ilə qüvvəyə minən bu qanunun Milli Kitabxananın statusunun formalaşmasında, onun qiymətli fondlarının dövlət tərəfindən xüsusi əhəmiyyətli mədəniyyət sərvətləri kimi etibarlı mühafizəsində, bina və əmlakının toxunulmaz olduğunun təsbit olunmasında, Milli Kitabxananın ləğvinin qadağan olunmasının qanunvericilik qaydasında təsdiq olunmasında əvəzsiz əhəmiyyəti olmuşdur.

"Kitabxana işi haqqında" Qanunun bütöv bir bölməsinin Milli Kitabxanaya və onun məsələlərinə həsr olunması xüsusilə diqqətəlayiqdir. Burada Milli Kitabxananın fəaliyyətinin bütün sahələri tam şəkildə əhatə olunmuş, onun inkişafının prioritetləri müəyyənləşdirilmişdir. Məhz bu qanunun müddəalarına müvafiq olaraq 2000-ci ilin mayında Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti "Azərbaycan Respublikasının Milli Kitabxanasının Əəsnaməsinin təsdiq olunması barədə" qərar qəbul etmişdir.

Nəhayət, 2005-ci ildə bu qanunvericiliyin tələbləri əsasında M.F.Axundov adına Dövlət Kitabxanasına "Milli Kitabxana" statusu verilmişdir. Ümummilli liderimizin xüsusi tapşırığı əsasında hazırlanmış və qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında onun tərəfindən Milli Məclisə təqdim olunmuş "Kitabxana işi haqqında" qanun və onun qüvvəyə minməsi barədə ulu öndərin imzaladığı 12 mart 1999-cu il tarixli sərəncam ölkəmizdə kitabxana şəbəkələrinin yenidən qurulması, onların yeni tələblərə uyğun fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi və maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi işində mühüm rol oynamışdır.

Təsadüfi deyildir ki, ondan sonra qəbul edilmiş heç bir qanunun qüvvəyə minməsi barədə sərəncamlar belə əhatəli və hərtərəfli olmamışdır. Bu sərəncamı müstəqil Azərbaycanda kitabxana quruculuğunun proqram sənədi də adlandırmaq olar.

Bu gün böyük cəsarətlə demək olar ki, ölkəmizdə kitabxana işi sahəsində uğurla apanılan möhtəşəm quruculuq işləri—Milli Kitabxananın tamamilə yenidən qurulması, təchizatı və modernləşdirilməsi işləri, Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramının təsdiq olunması istiqamətində görülan işlər də bu siyasətin məntiqi davamıdır. Ulu öndərimizin Milli Kitabxanamıza xüsusi qayğısının bariz nümunələrindən biri 2000-ci ildə kitabxanamızın binasında əsaslı yenidənqurma işlərinin aparılması və texniki təchizatının gücləndirilməsi barədə verdiyi tapşırıq olmuşdur. 2000-ci ilin may ayında Nazirlər Kabinetində bu sətirlərin müəllifinin iştirakılə keçirilən müşavirədə Avropa Şurasının ayırdığı dövlət qrantı hesabına Əraziləri Bərpası və Yenidən Qurulması Agentliyinin xətti ilə bərpa olunması nəzərdə tutulan 3 ən mühüm müəssisə seçilərək ulu öndərə təqdim olunarkən ulu öndər "M.F.Axundov adına Dövlət Kitabxanasını götürün, Azərenerji və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti özləri vəsait taparlar» dedi. Bu gün Milli Kitabxanada oxucular üçün yaradılan bu gözəl şərait, kitabxanamızın saytının, elektron kataloqunun, elektron kitabxanasının yaradılması və onun virtual rejimdə bütün dünyaya yayılması məhz ulu öndərin kitabxanaya qayğı və diqqətinin nəticəsi hesab oluna bilər.

Ulu öndərin ideyalarını layiqincə davam və inkişaf etdirən Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin ölkədə kitabxana işinə qayğısından danışmamaq mümkün deyil. Hörmətli Prezidentimizin 2004-cü ildə imzaladığı "Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında» sərəncamı Azərbaycanda kitabxana işinin inkişafında xüsusi rol oynadı. Həttə mən deyərdim ki, bu sərəncamla kitabların 25 min nüsxə tirajla çap olunması və bütün kitabxanalara göndərilməsi Prezidentimizin hədiyyəsi kimi verilməsi oxucuların yenidən kitabxanalara qayıtması üçün real şərait yaratdı.

Bu gün artıq 300 addan çox kitab çap olunaraq bütün kitabxanalara, o cümlədən kənd kitabxanalarına da göndərilmişdir. Bu da kitabxanalarımızın fondlarının əsas özəyini təşkil edir. Xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, bu dünya miqyasında analoqu olmayan bir hümanitar aksiyadır və kitabxana ictimaiyyəti tərəfindən çox yüksək qiymətləndirilir.

Son 3 ay ərzində hörmətli Prezidentimizin mədəniyyətimizin inkişafına diqqətini və qayğısını sübut edən onlarla sərəncam imzalaması və bunlardan birinin Azərbaycanda kitabxana fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması haqqında olması dövlət rəhbərimizin Heydər Əliyev siyasətiniləyaqətlə davam etdirdiyinin bariz nümunəsidir.

Bu sərəncamda Milli Kitabxananın inkişafına xüsusi diqqət yetirilməsi, onun modernləşdirilməsi, texniki təchizatının gücləndirilməsi və maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində xüsusi tədbirlərin işlənib hazırlanması və həyata keçirilməsi barədə verdiyi göstəriş tezliklə bizim Milli Kitabxananın dünyanın ən modern kitabxanaları səviyyəsinə qalxması və burada oxucular üçün hər cür şəraitin yaradılması ilə nəticələnəcəkdir.

Kərim TAHİROV,
M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru

Regionların bugünkü inkişafı Heydər Əliyevin başladığı islahatların nəticəsidir

Ulu öndər Heydər Əliyevin 85 illik yubileyi yaxınlaşmaqdadır. Bu günlər ölkəmizin hər yerində bu tarixi yubileyə böyük hazırlıq işləri görülür. Mətbuatda, televiziya və radioda görkəmli dövlət xadimi, ümummilli lider Heydər Əliyevə həsr olunmuş tədbirlər barədə mütəmadi məlumatlar verilir. İdarəmizin tabe olduğu Melioorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Əhməd Əhmədzadənin yubileyə bağlı imzaladığı tədbirlər şəhər və rayonlarda bu günlərdə xüsusi diqqət yetirilir. Eyni zamanda rayonumuzda ulu öndərin xatirəsi hörmət və məhəbbətlə yad edilir. Rayon İcra hakimiyyətinin başçısı Rafiq Niftəliyevin imzaladığı yubileyə bağlı tədbirlər planına uyğun olaraq böyük quruculuq işləri görülür. Bu gün Ağdaşın sürətli İnkişaf yoluna qədəm qoyması məhz Heydər Əliyevin başladığı islahatların ən parlaq nümunəsidir.

Heydər Əliyev şəxsiyyəti, onun tarixi xidmətləri barədə danışarkən ilkin olaraq müstəqilliyimizin möhkəmləndirilməsini, Azərbaycanın regionda lider dövlə çevrilməsini xüsusi qeyd etmək istərdim. Azərbaycan ilk müstəqilliyini 1918-ci ilə qazanmışdı və bu müstəqillik cəmi iyirmi üç ay çəkmişdi. İndi isə artıq Azərbaycan 17 illdir ki, müstəqil dövlətdir və müstəqil siyasət həyata keçirir.

Azərbaycan öz inkişaf yoluna məhz Heydər Əliyev 1969–1982-ci illərdə hakimiyyətdə olduğu dövrdə qədəm qoyub. Heydər Əliyevin Azərbaycan KP MK-nın I katibi işlədiyi illərdə respublikada pambıq tədarükü 1 milyon tona, üzüm tədarükü iki milyon tona çatdırılmışdı. Bu, Azərbaycanın kənd təsərrüfatı tarixində görünməmiş hadisə idi. Mən təsərrüfat adamı olduğuma görə o vaxtlar Heydər Əliyevin kənd təsərrüfatına göstərdiyi qayğının şahidi olmuşam. Ulu öndər təsərrüfat ilinin əvvəlindən sonuna kimi bütün işlərə şəxsən nəzarət edirdi. O vaxt ulu öndər bütün vacib mexanizmləri hərəkətə gətirmişdi. Adamlar məsuliyyət hiss edirdilər. Hər kəs ona həvalə edilmiş vəzifənin öhdəsindən layəqətlə gəlirdi. Heydər Əliyev tez-tez bölgələrə gedər, işin vəziyyəti ilə yerindəcə maraqlanar, mümkün köməklik göstərər, tövsiyələrini verərdi. Ulu öndər bizim bölgədə də dəfələrlə olmuşdu. Ümummilli liderin bölgəmizə hər səfəri böyük el bayramına çevrilərdi. Fərqlənən, halal zəhmətinə güvənən neçə-neçə pambıqçı, üzümçü, bağban, çaybəqərən, heyvandar və başqa sahədə çalışanlar vətənin ən yüksək ərdən və medalları ilə təltif olunurdular. Yüksək nizam-intizam var idi. Yaxşı işləyənlər yaxşı da əmək haqqı alırdı. Mən təkcə Ağdaşı nəzərdə tuturam, kəndlərdə nə qədər yeni şəxsi evlər tikilir, əhalinin güzəranı xeyli yaxşılaşırdı. Heydər Əliyevin hakimiyyətinə qədər az-az kənd tapılardı ki, orada şəxsi maşın olsun. Amma 70-ci illərin sonu 80-ci illərin əvvəllərində artıq kəndlərimizdə şəxsi maşınların sayı artmağa başladı.

Məhz yüksək təşkilatçılığın, sağlam əhval-ruhiyyənin mövcud olduğu həmin dövrdə Azərbaycan geridə qalmış respublikadan inkişaf etmiş respublikaya çevrildi.

Bir faktı da xatırlatmaq istəyirəm. Heydər Əliyevin 13 ildə Azərbaycan KP MK-nın I katibi işlədiyi dövrdə respublikamıza küllü miqdarda texnika, avadanlıq, tikinti materialları gətirilmişdir. Təsəvvür edin ki, kombaynları, səpin maşınlarını, zəncirli və təkərli traktorları təsərrüfatlara pulsuz-parasız verirdilər. Hətta bazarlardan yeni texnikanı gec aparan təşkilat rəhbərlərini cəzalandırır, işdən qovurdular. Amma 90-cı illərdə başlayan milli azadlıq hərəkatı, SSRİ-nin dağılması, ölkədə yaranan hərc-mərcilik, xaos kənd təsərrüfatının da inkişafına öz təsirini göstərdi. 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə gələn Heydər Əliyev dağılmaqda olan ölkədə az zaman içərisində sabitlik yaratdı və yeni islahatlar həyata keçirməyə başladı.

Kənd təsərrüfatının inkişafı üçün mühüm proqramlar işlənib hazırlandı. Mən su təsərrüfatı sahəsində çalışıram. Meliorasiya və suvarma sistemləri ölkənin kənd təsərrüfatının ayrılmaz hissəsidir. Yaxşı deyirlər ki, su olmayan yerdə həyat yoxdur. Heydər Əliyevin iqtisadi islahatları arasında meliorasiya və su təsərrüfatı sahəsində həyata keçirilən islahatları xüsusi olaraq qeyd etmək vacibdir. Bu sahə dövlətimizin xüsusi diqqətində olan sahələrdəndir. Və hələ ümummilli lider Heydər Əliyevin birinci dəfə hakimiyyətdə olduğu illərdə regionlarımızda kifayət qədər su təsərrüfatı obyektləri tikilmiş, torpaqların təmizlənməsi üçün kanallar salınmışdır. Doğrudur, 90-cı illərin əvvəllərində baxımsızlıq ucbatından onların çoxu məhv olmuş, lakin son zamanlar bu sahəyə diqqətin artırılması yeni obyektlərin salınması, suvarma kanallarının inşasını sürətləndirmişdir.

Heydər Əliyev birinci dəfə hakimiyyətdə olduğu dövrdə yaradılmış suvarma sistemləri obyektləri sonrakı müstəqillik illərində bu sahədə xeyli yardımçı oldu. Onlar köhnəlmiş olsalar da, suvarmanın qismən həyata keçirilməsinə imkan yaratdı.

Haqlı olaraq ulu öndər meliorasiya və su təsərrüfatı obyektlərini bizim milli sərvətimiz adlandırırdı. Doğrudan da, bu gün həmin obyektlər olmasa, Azərbaycanın kənd təsərrüfatı iflic vəziyyətinə düşər. 1993-cü ildə yenidən hakimiyyətə gələn ulu öndərin səyi və qayğısı nəticəsində meliorasiya və su təsərrüfatı sahəsi inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoydu. İlk növbədə bu sahədə qanunlar, normativ aktlar qəbul edildi, sahənin hüquqi bazası möhkəmləndirildi. 2003-2010-cu illər üçün İnkişaf Konsepsiyasının qəbul edilməsi isə bu sahənin gələcək inkişaf perspektivlərini müəyyənləşdirdi. Göründüyü kimi, bu gün həyata keçirilən islahatlar bilavasitə ulu öndərin adı ilə bağlıdır.

Heydər Əliyev meliorasiya və su təsərrüfatı obyektləri ilə mütəmadi olaraq maraqlanır, həmişə də öz göstəriş və tövsiyələrini verirdi. Və bu gün çox müasir tipli qurğuların yaradılması, bu sahəyə xüsusi diqqət verilməsi, investisiyaların cəlb olunması ulu öndərin əsasını qoyduğu islahatların real nəticəsidir.

Ulu öndərin siyasi kursunun layiqli davamçısı, möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev başlamış islahatların uğurla davam etdirir. Bu sahənin inkişafı ilə bağlı Dövlət Proqramının qəbul edilməsi hər şeydən əvvəl gələcək inkişaf üçün təminat yaradır.

Möhtərəm Prezidentimizin sədrlıyi ilə bu günlərdə ölkəmizdə su təsərrüfatı, meliorasiya, irriqasiya və kanalizasiya sistemlərinin inkişafı ilə bağlı layihələrə dair keçirilən iclasda yaxın gələcəkdə bu sahələrin inkişafı üçün yeni layihələrin həyata keçirilməyi bildirildi.

Bütün bunları sadalamaqla demək istəyirəm ki, ulu öndər Heydər Əliyev qurucu, yaradıcı rəhbər idi. Bu gün hər bir Azərbaycan vətəndaşı fəxr etməlidir ki, onun siyasi kursu möhtərəm Prezidentimiz tərəfindən layəqətlə davam etdirilir. Məhz bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan bölgədə lider dövlətə çevrilmişdir.

Abdulkərim ƏLİYEV,
Ağdaş rayonu Mexaniki Suvarma İdarəsinin rəisi